

SCOPEWIJZIGING

P254502

Herinrichting Oude Graaf

0. Inleiding

Op 7 december 2021 is de projectopdracht Herinrichting Oude Graaf (WLODOC-2066690340-12533) vastgesteld door het dagelijks bestuur. In de verkenningsfase is vervolgens gestart met een uitgebreide systeemanalyse (voorverkenning). Deze voorverkenning is in mei 2023 afgerond en heeft geleid tot een brede gebiedsvisie ([Gebiedsvisie Weerterbos en Laarderheide.pdf](#)). De visie geeft aanleiding tot een aanscherping van de doelstellingen en scope van het project. Daarom is voorliggende scopewijziging, als addendum op de eerder vastgestelde projectopdracht opgesteld.

De paragrafen uit de vastgestelde projectopdracht, waarvan de inhoud significant wijzigt, zijn in voorliggende scopewijziging uitgewerkt. Hierbij is, rekening houdend met de leesbaarheid, zoveel mogelijk aangesloten op de hoofdstukstructuur van de projectopdracht. Voor de overige paragrafen wordt verwezen naar de in 2021 vastgestelde projectopdracht.

2. Locatie

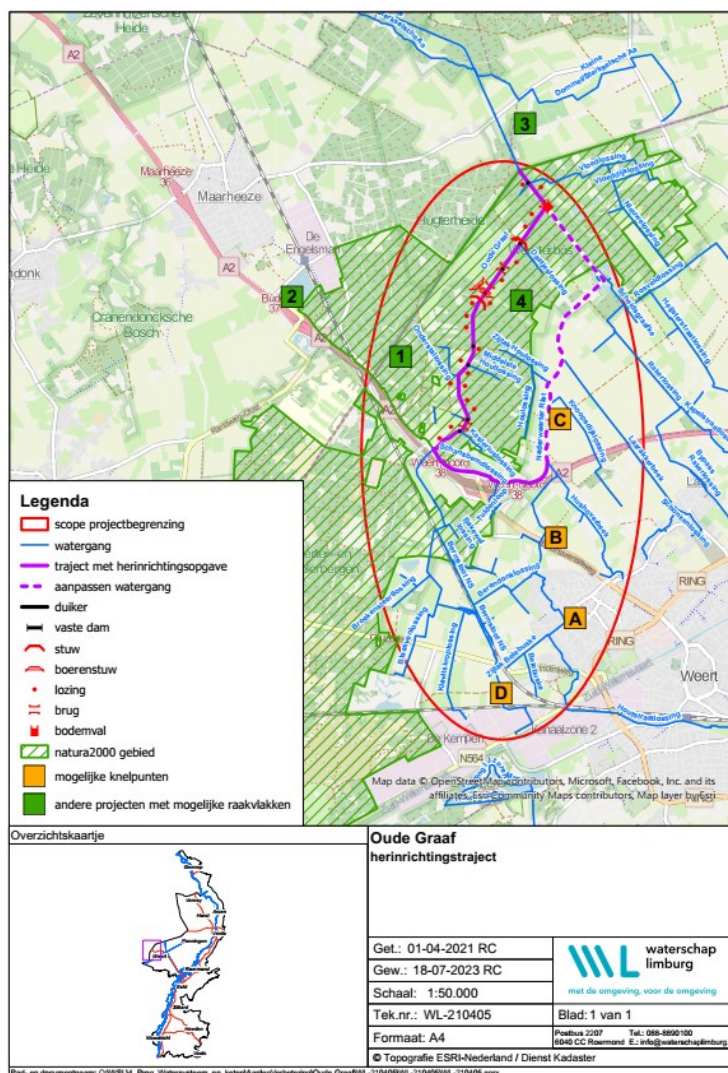
Rode lijn: globale aanduiding zoekgebied scope- /projectbegrenzing
Paarse lijn: Traject waarvoor een herinrichtingsopgave is vastgesteld als tegemoetkoming aan doelen van het Natura 2000-plan Weerter- en budelerbergen & Ringselven en de eisen van de Kader Richtlijn Water (KRW) van het KRW-waterlichaam Kleine Dommel/Sterkselse Aa (Waterschap de Dommel).

Groene vierkanten: Andere projecten met (mogelijke) raakvlakken zie hoofdstuk 3. 'Probleemstelling' voor een nadere toelichting

1. Natura 2000-plan Weerter- en budelerbergen & Ringselven
2. Verbreding A2
3. Herinrichting Sterkselse Aa
4. Functiewijziging percelen

Oranje vierkanten: (mogelijke) knelpunten / aandachtspunten zie hoofdstuk 4. 'Scope' voor een nadere toelichting

- A. Wateroverlast in Weert (wijk Vrakker)

- B. Wateroverlast Nederweerder Riet (Eindhovenseweg)
- C. Wateroverlast Nederweerder Riet
- D. Onnatuurlijk substraat

3. Probleemstelling

Beschrijving huidige situatie, probleem en geschiedenis

Voor basisbeschrijving zie projectopdracht.

Resultaat voorverkenning

De herinrichtingsopgave van de Oude Graaf dient te worden beschouwd in samenhang met de ontwikkelrichting van de verschillende gebruiksfuncties in het gebied van het Weerterbos en Laarderheide, ten noorden van Weert. In lijn met het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is op basis van de thema's natuur, water en landgebruik een visie opgesteld met drie 'schillen' die aansluiten op de huidige kernkwaliteiten van het gebied in relatie tot de opgaven in het gebied. Hierin is een uitgebreid aantal (beleids)doelen en belangen meegenomen (o.a. vogel- en habitatrichtlijn, KRW, water en bodem sturend, etc.). Deze zijn vertaald naar concrete maatregelen, deelprojecten en/of lange termijn perspectieven, welke zijn verdeeld over een aantal stakeholders.

Om de ecologische kwaliteit van het Weerterbos te versterken, tegemoet te komen aan doelen uit het Natura 2000-plan Weerter- en Budelerbergen & Rinselven, de KRW doelen voor de Kleine Dommel/Sterkselse Aa (waarvan de Oude Graaf de bovenloop vormt) en de beleidslijn van omgevingsgericht water te volgen, worden de opgave voor waterschap Limburg als volgt:

- Geleidelijk dempen Oude Graaf en aanleg aftakking naar Nederweerder Riet;
- verbeteren functioneren regenwaterbuffer/retentiebekken Laarder Heide;
- verminderen drainerende werking Rosveldlossing;
- optimaliseren inlaat gebiedsvreemd water vanuit wateraanvoerpunt Zuid-Willemsvaart.

De maatregelen

De geleidelijke demping van de Oude Graaf betreft het middelste gedeelte van de Oude Graaf (243064 t/m 243071), waarbij het bovenstrooms gedeelte vanaf de Zuid-Willemsvaart (2545 t/m 243063) via een nieuwe aftakking zal worden aangesloten op de Nederweerder Riet (242947). In het Weerterbos wordt een kleine kwelstroom hersteld (eventueel gebruikmakend van Heugterbroeklossing) die aansluit op de Sterkselse Aa. In overleg met waterschap de Dommel zal Waterschap Limburg starten met het realiseren van de aftakking. De daadwerkelijke demping van de Oude Graaf dient afgestemd te worden op de realisatie van herinrichting Sterkselse Aa en aanpassing van de regenwaterbuffers (Laarder Heide 92083, 168346). Deze maatregel is ook afhankelijk van de mogelijkheid die bijvoorbeeld de aanwezige macrofauna (o.a. beekschaaftenrijder en bosbeekjuffer) heeft om populaties te vormen in de Sterkselse Aa, wanneer de Oude Graaf langzaam verzandt. De demping betekent een vernatting van het gebied met gevolgen voor lokaal grondgebruik. Met provincie Limburg moeten afspraken worden gemaakt over grondverwerving van particuliere percelen en/of schadeloosstelling.

Het verbeteren van het functioneren van de regenwaterbuffer in het Weerterbos (Laarder Heide) wordt afgesteld op de nieuwe afvoer van de Nederweerder Riet en retentiedoelstellingen die met waterschap de Dommel worden overeengekomen. In de verkenning dient dit verder uitgewerkt te

worden (bijvoorbeeld middels een samenwerkingsovereenkomst). Bij het verbeteren van het functioneren dient gekeken te worden naar de ecologische kansen voor de regenwaterbuffer, zoals aanleggen van een onderhoudsvriendelijk (zuiverend) moeras.

Vernatting van het Weerterbos wordt verder bevorderd door het verminderen van de drainerende werking van de Rosveldlossing. Mogelijke oplossingen dienen met waterschap de Dommel te worden afgestemd in de voorverkenning. Deze dienen tevens toekomstbestendig te zijn, waarbij de kansrijkheid voor een eventuele omleiding van de Rosveldlossing in de toekomst (zie gebiedsvisie) moet worden onderzocht. Eventuele maatregelen voor deze omleiding vallen buiten de scope van deze projectopdracht.

De wateraanvoerpunten vanaf de Zuid-Willemsvaart worden afgestemd op de nieuwe inrichting. Het beperken van gebiedsvreemd water (na de herinrichting van de Oude Graaf) is het doel. Hierbij dient bekeken te worden of de punten afgesloten kunnen worden, of dat verdunning van het landbouwwater/aanvoer van water in de beken (voor een deel) gewenst blijft. Punten moeten wel gehandhaafd blijven, om eventuele vraag van aanvoer vanuit Waterschap de Dommel te kunnen opvangen (bijvoorbeeld tijdens extreme droogte).

Raakvlakken andere interne en externe projecten

Project 3 Herinrichting Sterkselse Aa (waterschap de Dommel)

De herinrichtingsplannen zijn gericht op het herstellen van het oorspronkelijke beekdal van de Kleine Dommel/Sterkselse Aa vanuit de KRW. Er is gestart met grondverwerving en waterschap de Dommel wil starten wanneer 70% van de gewenste gronden in het bezit is. Waterschap de Dommel wil deze plannen nadrukkelijk afstemmen met waterschap Limburg. Het heeft daarbij een informatie en monitoringsbehoefte.

Project 4 Functiewijziging percelen (Provincie Limburg / Stichting Limburgs Landschap)

Binnen het Weerterbos bevinden zich een groot aantal particuliere bospercelen. Provincie Limburg i.s.m. Stichting Limburgs Landschap proberen percelen aan te kopen en/of een functiewijziging door te voeren. Hiermee wordt het dempen van de Oude Graaf, en de vernatting die daardoor optreedt, mogelijk gemaakt. Het dempen van de Oude Graaf kan pas worden uitgevoerd, wanneer deze werkzaamheden zijn voltooid of afspraken zijn gemaakt over schadeloosstelling. Deze vernatting is een cruciale sleutel in het behalen van de N2000-herstelopgave van dit gebied.

4. Scope

Scope met schil er omheen (samenvatting)

Naar aanleiding van de resultaten van de voorverkenning en de afspraken ten aanzien van het gebiedsproces wordt de scope van de opdracht gewijzigd tot:

- Geleidelijk dempen Oude Graaf (traject 243064 t/m 243071), verwijderen en opslaan (loods) voor hergebruik stuwen (98421, 98422), aanpassen en eventueel uitvoeren van de noodzakelijke renovatie van brug 11406 en bodemvallen 9709 en 9805 (uitstroom Rosveldlossing in de Oude Graaf) en aanleg aftakking naar Nederweerder Riet.

- Aanpassing Nederweerder Riet aan nieuwe situatie, waarbij de wateroverlastknelpunten in de wijk Vrakker en de Nederweerder Riet worden meegenomen (WPM_L_57, WPM_L_58, Assetbeheer_145, duiker 1290).
- (Ecologisch) verbeteren functioneren retentiebekken Laarder Heide (92083), regenwaterbuffer Laarder Heide (168346) op de nieuwe situatie en afspraken met waterschap de Dommel.
- Verminderen drainerende werking Rosveldlossing (traject 242915 t/m 243075) en Oude Graaf (traject 243073 en 243075).
- Afstemmen wateraanvoerpunt Zuid-Willemsvaart (231175) op de nieuwe situatie. Afstemmen met Waterschap de Dommel welke wateraanvoer ze nodig (blijven) hebben voor de Sterkselse Aa en afstemmen met stakeholders die het liefst zo min mogelijk gebiedsvreemd water willen innemen (o.a. Natuurmonumenten).
- Afhankelijk van de tijdsspanne die dit project nodig heeft om tot uitvoer te komen, worden vervangingen van Stuw 98423 en Bodemval 9709 al eerder opgepakt dan dit project tot uitvoer komt. Mocht dit wel kunnen wachten worden beide assets in het project meegenomen.

5. Doelstellingen -> te monitoren resultaat

Doelstellingen

- Systeemherstel stroomgebied Oude Graaf, waarbij zowel vernatting van het gebied wordt nagestreefd (N2000), als herstel en ontwikkeling van een bovenloop van de Sterkselse Aa. Aandachtspunt daarbij is de nu aanwezige populaties van zeldzame soorten.
- Werken aan schoon water en natuurherstel om te voldoen aan ecologische doelstellingen uit de Europese Kaderrichtlijn Water voor de Kleine Dommel/Sterkselse Aa.
- Voldoen aan GGOR.
- Voldoen aan de NBW-normering (klimaatrobuust).

6. Omgevingsanalyse

Kansen voor duurzaamheid/innovatie of combinatie met andere partners

In de gebiedsvisie worden verschillende maatregelen voorgesteld, met onderlinge interacties. Waterschap Limburg zal zich inzetten voor de maatregelen van het watersysteem. Over andere maatregelen dienen in overleg met Provincie Limburg, waterschap de Dommel en betrokken partners vervolgspraken gemaakt te worden. Voorwaarde hiervoor is dat Provincie Limburg de regie voert over het gebiedsproces om alle maatregelen/deelprojecten uit de visie op elkaar af te stemmen. Het is de intentie om dit vas te leggen in een overkoepelde plan/programma.

Bij de keuzes die gemaakt worden in de verkenningfase, planuitwerkingfase en uitvoering kan het project een bijdrage leveren aan de innovatie- en duurzaamheidsdoelstellingen die zijn vastgelegd in de Nota Samen Duurzaam (zie link). Voor voorliggend project worden hiervoor de volgende kaders gesteld:

- 50% reductie van CO2-uitstoot ten opzichte van traditionele uitvoering beekherstel. Deze reductie kan o.a. worden gerealiseerd door beperking grondverzet en -transport, inzet elektrisch materieel, etc.
- 50% van de materialen van uit het werk vrijkomende producten (grond niet meegerekend) worden nuttig ingezet in hetzelfde of een ander product zonder dat daar kwaliteitsverlies optreedt.
- 50% van de (materialen in) producten die in het werk worden toegepast (grond niet meegerekend) bestaan uit circulaire producten en zijn milieuneutraal.
- Duurzaam GWW 2.0 wordt toegepast, waarbij speciale aandacht is voor het gebruik van lokale materialen en het experimenteren daarmee.

Het streven is daarnaast om bij de uitwerking van en keuze tussen herinrichtingsvarianten en bij aanbesteding keuzes te maken volgens het principe 'true pricing'. Zodra dit binnen WL is geïmplementeerd, dient 'true pricing' toegepast te worden bij de dan nog uit te voeren projectfasen. Als hulpmiddel bij de invulling van bovenstaande doelstellingen dient in elke projectfase de 5R-handleiding duurzaamheid/circulariteit doorlopen te worden (zie ook bijlage 1).

8. Belangrijkste Projectrisico's (kans x gevolg) en beheersmaatregelen

Wijziging op risico's benoemd in de vastgestelde projectopdracht:

- Diverse percelen binnen het bosgebied zijn (nog) in particuliere handen. Een voorwaarde van uitvoeren van demping is dat Stichting Limburgs Landschap/Provincie Limburg deze gronden in eigendom heeft / dan wel dat vernatting hier juridisch mogelijk is (taak Provincie Limburg).
- Ondanks een gedragen visie zijn partijen niet in staat (door welke reden of motivatie dan ook) om hun bijdrage te leveren door het uitvoeren van maatregelen/deelprojecten. Er wordt gestreefd naar een samenwerkingsovereenkomst om afspraken vast te leggen.

9. Globale maatregelen (let op niet te gedetailleerd ivm Omgevingswet)

- 3,9 km dempen Oude Graaf.
- 2,0 km aanleg nieuwe watergang.
- 1,1 km herinrichten Rosveldlossing en 0,6 km Oude Graaf (verminderen drainerende werking).
- Verbeteren functioneren regenwaterbuffer/retentiebekken Laarder Heide.

10. Kostenraming

Verkenning- en Planuitwerkingsfase bandbreedte 50%

Verkenningfase		€ 210.000
• Voorverkenning/visie opstellen	€ 70.000	
• Adviesbureau	€ 140.000	
Planuitwerkingsfase		€ 1.075.000

• Adviesbureau	€ 115.000
• Onderzoeken	
○ Archeologie	€ 46.000
○ Bodem	€ 46.000
○ Ecologie	€ 23.000
○ NGE	€ 46.000
○ Communicatie	€ 23.000
○ Juridische ondersteuning	€ 46.000
• Grondverwerving	€ 510.000
• Geactiveerde personeelskosten ¹	€ 220.000

Totaal voorbereidingskrediet (inclusief BTW) € 1.285.000

Het huidige voorbereidingskrediet bedraagt € 640.000. De voornaamste afwijkingen hebben betrekking op de kosten voor:

• Voorverkenning/visie opstellen	+/- € 70.000
• Grondverwerving was niet voorzien	+/- € 510.000
• Hoge personeelslasten ivm langere doorlooptijd	+/- € 45.000

Globale raming totale krediet(incl uitvoering) met bandbreedte van 50%

Verkenningfase	€ 210.000
Planuitwerkingsfase	€ 1.075.000
Realisatiefase +nazorg	€ 3.525.000

Totaal (inclusief BTW) € 4.810.000

De realisatiekosten worden € 125.000 hoger geraamd dan in de oorspronkelijke projectopdracht en in totaal € 765.000 (was € 4.045.000 en wordt € 4.810.000).

Verwachte besteding krediet

Voorstel			Oorspronkelijke projectopdracht		
	Uitgaven (€)	Inkomsten (€)		Uitgaven (€)	Inkomsten (€)
2022	50.000		2022	75.000	
2023	50.000		2023	150.000	
2024	200.000		2024	375.000	
2025	400.000		2025	1.000.000	
2026	2.000.000		2026	2.000.000	
2027	2.000.000		2027	445.000	
2028	110.000		2028		

¹ Volgens het 'Activabeleid 2018' worden de personeelskosten met de functieroepnaam projectmanager, projectleider IPM, vakspecialist onroerende zaken, vakspecialist ecologie, vakspecialist hydrologie en vakspecialist gegevensbeheer geactiveerd op een investeringsproject dat valt onder het proces 'aanleg en verbetering'.

Totaal	4.810.000		Totaal	4.045.00	

12. Doorlooptijd

Op het moment dat gestart kan worden met de verkenningsfase en planuitwerkingsfase (afhankelijk van programmering & beschikbaarheid financiële middelen door derden), wordt bekend wat de verwachte doorlooptijd zal worden. De doorlooptijd bestaat uit de volgende fase:

- Jaar 1   verkenning
- Jaar 2   afronding verkenning en start planuitwerking
- Jaar 3   planuitwerking, aanbesteding
- Jaar 4   aanbesteding en start realisatie
- Jaar 5   realisatie
- Jaar 6   nazorg

Wanneer direct in 2023 gestart kan worden (jaar 1), is de verwachting dat het project in 2028 (jaar 6) zal worden afgerond. Ten opzichte van de oorspronkelijke projectopdracht loopt de planning daarmee 1 jaar uit als gevolg van de tussenstap voor de voorverkenning/opstellen van de gebiedsvisie in 2022 en 2023 en start van de verkenning eind 2023.

Bijlage 1 Duurzaamheidsscan scopewijziging Herinrichting Oude Graaf (fase projectopdracht)

Het Dagelijks Bestuur heeft op 28 maart 2023 besloten om de 5R-handleiding te gebruiken als leidraad voor het meenemen van duurzaamheid bij de werkzaamheden van het waterschap. In onderstaande tabel is de afweging beschreven in hoeverre het project bijdraagt aan de duurzame ontwikkeling van Limburg.

Niveau van Circulariteit	Antwoord
1. Refuse – (Deels) weigeren/heroverwegen Besluiten projecten/diensten niet meer uit te voeren, omdat ze lastig duurzaam te maken zijn. Wat gebeurt er als je het niet doet? - Omschrijf de impact op WL wanneer het initiatief <u>niet / wel</u> wordt uitgevoerd (in termen van juridische gevolgen, imago, financiën, bedrijfsvoering). - Omschrijf de impact op planeet (klimaatverandering, lucht- en watervervuiling, ontbossing, afvalbeheer en biodiversiteitsverlies) en de gemeenschap (arbeidsomstandigheden, gezondheid en veiligheid van werknemers, diversiteit en inclusie, en betrokkenheid bij lokale gemeenschappen) wanneer het initiatief <u>niet / wel</u> wordt uitgevoerd.	Herinrichting Oude Graaf is <u>niet</u> als KRW-maatregel opgenomen in het Stroomgebiedsbeheerplan (SGBP) Maas 2022-2027. Het waterschap volgt hierin het beleid omtrent omgevingsgericht water; inrichtingsdoelen worden afgestemd op omgevingsgebruik. In dit geval zijn dit N2000-doelen. Daarnaast is waterschap de Dommel afhankelijk van de inrichting in Limburg, bij de herinrichting van de Kleine Dommel/Sterkselse Aa met de KRW-doelstellingen als leidraad. Het biedt daarnaast een uitstekende kans een bijdrage te leveren aan het herstel van de kleine waterkringloop, door een drainerende gegraven watergang te dempen en water langer vast te houden in het landschap (Weerterbos).
2. Reduce – Verminderen Op welke manier(en) beperk je het grondstofgebruik zoveel als mogelijk? Leg uit op welke manier je het gebruik van grondstoffen beperkt (denk aan energie / water / bouwmaterialen / transport / uitstoot).	In de projectopdracht zijn richtlijnen gegeven over reductie CO₂-uistoot, hergebruik van materiaal en gebruik circulaire en milieuneutrale producten. Er wordt netto 1,9km watergang gedempt, wat op termijn tot minder onderhoud moet leiden.
3. Redesign – Circulair ontwerpen Hoe zorg je ervoor dat zoveel mogelijk materiaal aan het einde van de levensduur herbruikbaar is? Hoe kan de levensduur verlengd worden? - Hoe kunnen producten, processen en toeleverings-ketens dusdanig herontworpen worden dat er - zo min mogelijk grondstoffen worden gebruikt, - zo min mogelijk afval wordt gecreëerd en - aan het einde van de levensduur, materialen een nieuwe bestemming krijgen.	Dit is een aandachtspunt voor de verkenningsfase, planuitwerkingsfase en bij de uitvoering. Denk hierbij aan zoveel mogelijk beperken van grondverzet en-transport en vervoersbewegingen en afweging tussen materialen als lokaal beschikbare en/of natuurlijke bouwmaterialen (zoals stenen of hout), beton en alternatieve materialen als gerecycled kunststof en beton in relatie tot o.a. CO₂-uitstoot, herbruikbaarheid, etc. Daarnaast

Hoe verlengen we de technische levensduur?	kunnen verwijderde duikers, stuwen, etc, opgeslagen worden om later bij nieuwe projecten in te zetten.
4. Reuse – Hergebruiken Welke onderdelen kun je hergebruiken aan het einde van de levensduur? Op welke manier? - Welke onderdelen van dit initiatief kun je aan het eind van de levensduur hergebruiken. - Kun je het initiatief ontwikkelen met grondstoffen of materialen (reststromen) afkomstig uit de eigen sector of andere sectoren of toepassingen.	Zie ook niveau 3. Dit is een aandachtspunt voor de verkenningsfase, planuitwerkingsfase en bij de uitvoering.
5. Rewild – Verwilderen Hoe draagt dit voorstel bij aan een betere biodiversiteit? Op welke manier profiteert het landschap van dit initiatief/project? - Hoe helpt rewilding binnen dit initiatief bij de primaire taak van het waterschap voor het verzorgen van droge voeten en veiligheid bij overstromingen en om de veerkracht van het watersysteem te vergroten. - Hoe helpt rewilding binnen dit initiatief bij de duurzaamheidsdoelstelling om biodiversiteit te verhogen en de ecologische balans te verbeteren. - Hoe verhoudt rewilding zich tot de financiële consequenties?	De projectopdracht betreft juist rewilding maatregelen met als doel een robuust en natuurlijke watersysteem te herstellen. De habitatype in het N2000-gebied worden ondersteund en er wordt een bijdrage geleverd aan het herstel van natuurlijke processen (moerasbos zonder gebiedsvreemd water). Daarnaast worden gelijk wateroverlastknelpunten opgelost. Bij het verbeteren van het functioneren van de regenwaterbuffer wordt juist gefocust op een ecologische verbetering die daarnaast zorgt voor een lage beheer en onderhoud behoefte.